

Landbrugsstyrelsen
gron-udvikling-ny-viden@lbst.dk
j.nr. 22-1212-000002

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høring af bekendtgørelse om Fonden for Plantebaserede Fødevarer

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at indgive høringssvar.

Der er bred opbakning til udviklingen af plantemadssektoren samt behovet for en bred indsats for sektoren, herunder etableringen af fonden. Det er derfor også ved tilrettelæggelsen af tilskudsordningen – både det tilskudsmæssige og det forvaltningsmæssige - nødvendigt at have for øje, at tilskudsordningen skal fungere og give værdi for hele sektoren.

L&F finder det helt afgørende for opfyldelse af lovens formål, at særligt to forhold i udkast til bekendtgørelsen ændres.

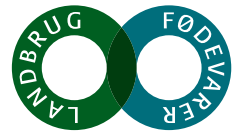
- Maksimale tilskudssatser vedr. afsætningsfremme
- Muligheder for projektstart/start på aktiviteter

Af ministeriets høringsnotat vedrørende lovforslaget fremgår;

" Sammenfattende vedrørende fondens støttemuligheder angår de væsentligste kommentarer det at udnytte statsstøttere reglerne maksimalt, samt hvilke støtteformål fonden skal betone som det væsentligste. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri bemærker hertil, at det er intentionen at udnytte EU's statsstøttere regler bedst muligt. Det betyder dog ikke, at der kan gives 100 pct. i støtte til alle støtteformål." Vedrørende de to ovenstående forhold, er det L&Fs vurdering, at man ikke har udnyttet mulighederne i EU's statsstøttere regler bedst muligt.

Salgsfremme (bilag 2 om maksimale støttesatser)

- De foreslåede tilskudsvilkår omkring salgsfremme vil reelt medføre at mange af de centrale projekter på efterspørgselssiden ikke vil kunne realiseres.
 - Store organisationer og virksomheder er centrale partnere, og er med de foreslåede vilkår udeladt fra støtte.
 - En stor organisation kan ifølge bilag 2 ikke få tilskud til gennemførelse af generisk afsætningsfremme (§24 stk.1). Det er fx muligt i afgiftsfundene.
 - En stor virksomhed kan ikke få tilskud til at deltage i et fælles fremstød for en gruppe af virksomheder (§24. stk. 2). Dette er muligt både i Udenrigsministeriets eksportprogram og i Fonden for Økologisk Landbrugs afsætningspuljer
 - SMV vil ikke have tilstrækkeligt med tilskyndelsesvirkning med en støtteprocent på kun 50% (i Fonden for Økologisk Landbrug har bestyrelsen valgt at der kan gives op til 85%)
- De støtteberettigede omkostninger er ifølge den generelle gruppefritagelse alene *"....omkostningerne ved leje, indretning og drift af standen, når en virksomhed deltager i en bestemt messe eller udstilling"*. Det betyder, at en organisation som Landbrug & Fødevarer og lignende ikke kan få dækket sine udgifter til at organisere et fælles fremstød på vegne af en

gruppe af virksomheder. Det er muligt både i Udenrigsministeriets eksportprogram og i FØLs afsætningspuljer. Der kan derfor være en risiko for at fremstød ikke igangsættes, som politisk ønsket.

Problemet kan løses ved at tilføje *de-minimis forordningen* til §1, hvori er nævnt de tre gruppefritagelsesforordninger. Ændringen skal give mulighed for at kunne yde støtte til store virksomheder og til en højere tilskudsprocent til SMV end de foreslåede 50%

Denne ændring vil også sidestille Fondens vilkår vedrørende salgsfremme med landbrugets fonde og andre fonde. Herved opnås målet om et mere forenklet fondssystem til gavn for ansøgerne.

Der er behov for fremdrift og store skridt på planteområdet. Hvis ikke der afsættes midler til salgsfremme foretaget af store aktører, vil det betyde, at virksomhederne kun kan tage små skridt. Store organisationer kan trække på deres massive netværk og bane vejen for de små. Det er svært for små at se værdikæderne for sig alene. Store organisationer kan sætte alle deres eksperter i spil. eksperter der har kendskab til alle aspekter indenfor afsætning - men også indenfor fødevarerlovgivning, fødevarer sikkerhed og ernæring. Alle områderne er vigtige at kunne navigere i for virksomheder i alle størrelser.

Projektstart

Af lovforslagets § 13 og bekendtgørelsens §15 stk. 2 fremgår:

"Det er en betingelse for at opnå tilsagn om tilskud fra fonden, at projektet eller aktiviteten ikke er påbegyndt, før der er givet tilsagn". Dette kan være et problem ikke mindst i en fond som yder støtte til planteprojekter, hvor man kan være afhængig af at kunne komme i jorden for ikke at miste en hel dyrkningsæson.

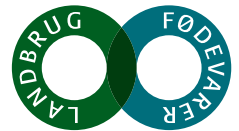
L&F henstiller til, at gældende statsstøtteregler implementeres fuldt ud, således at tidligste støtteberettigelsesdato regnes fra tilskudsmyndigheden har modtaget en skriftlig ansøgning fra tilskudsmodtager og kvitteret for modtagelsen. (Der henvises til Artikel 6 i såvel den generelle gruppefritagelsesforordning (GBER) såvel landbrugsgruppefritagelsen (ABER) der giver mulighed herfor.)

Påbegyndelsen af et projekt inden der foreligger tilsagn er et tilbud til tilskudsmodtager – og ikke en pligt – og kan i alle tilfælde kun ske for tilskudsmodtagers egen risiko

Fordelene er en mere fleksibel projektimplementering, således at

- Mark- og planteforsøg kan ske mere hensigtsmæssigt og kan planlægges i overensstemmelse med årstiderne.
- Projekter kan påbegyndes fra ansøgningstidspunktet og således ikke afvente tilskudsmyndighedens sagsbehandling.
- Danske projektansøgere vil have samme muligheder og vilkår som andre medlemslande, der implementerer statsstøttereglerne fuldt ud.

Alternativet er at gøre som i GUDP hvor der i GUDP-bekendtgørelsen gives en mulighed for dispensation for projektstart. Der står *" Sekretariatet kan give ansøgere, der anmoder herom, tilladelse til for egen regning og risiko at iværksætte projektaktiviteterne, før bestyrelsen for GUDP har truffet afgørelse om ansøgningen, dog tidligst fra ansøgningstidspunktet."*

Nedenfor følger kommentarer til de enkelte paragrafer. Nogle af kommentarerne bunder i en iagttagelse af, at nogle af bestemmelserne er formuleret meget detaljeret, og at noget af dette med fordel kunne overføres til vejledningen for dermed at forenkle og gøre bekendtgørelsen mere letlæselig.

§1 Anvendelsesområde

I lovforslaget er nævnt under §1 at mindst halvdelen af fondens midler søges målrettet projekter, der vedrører plantebaserede økologiske fødevarer. Det forekommer at være en ret central målretning af fondens midler og bør derfor også fremgå af bekendtgørelsens kapitel 1 om anvendelsesområde.

Stk. 1. Jf. den indledende kommentar bør EU's de-minimis forordninger tilføjes til listen, for dermed at udnytte EU's statsstøtteregler bedst muligt.

L&F er bekendt med, at der er kommet nye gruppefritagelser gældende fra i år. L&F henstiller til, at overgangen til nye gruppefritagelsesforordninger i 2023 eller 2024 ikke kommer til at forsinke kommende ansøgningsrunder som følge af processen med udstedelse af eventuel ny bekendtgørelse.

Stk. 3 "*..med undtagelse af støtteordninger, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af visse naturkatastrofer*". Denne undtagelse i EU-reglerne er ikke relevant for fonden, og bør derfor udelades.

§2 Definitioner

L&F mener at begrebet "økologiske fødevarer" skal præciseres, så det under §2 fremgår, at økologiske fødevarer defineres som fødevarer, der er produceret i henhold til den gældende økologiforordning: EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter.

L&F konstaterer med tilfredshed, at Innovationscenter for Økologisk Landbrug og SEGES Innovation kan indeholdes i definitionen af "forsknings- og videnformidlingsorganisation", såfremt de lever op til de angivne forudsætninger omkring uafhængighed, økonomisk aktivitet m.v.

Under 1) bør GTS-institutter nævnes eksplicit.

§8 Ansøgningskrav

Stk. 3. Her sondres for første gang mellem projekter og aktiviteter. Forskellen bør forklares nærmere i vejledningen om tilskud.

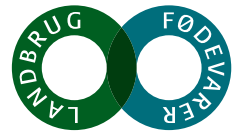
§9

Hvordan er mulighederne for en international organisation som NordGen, der kunne være en potentiel og relevant ansøger til Fonden.

§10

Stk. 2. Er overflødig i en bekendtgørelse. Bør slettes og overføres til vejledningen.

Stk. 3. Beløbsgrænserne er en unødigt begrænsning at lægge ned over bestyrelsen. Der kan fx være tilfælde hvor et maksimum for store tværgående projekter på 7 mio. kr. er for lavt. Der kan også, under hensyntagen til de relativt store administrative omkostninger, være projekter hvor

100.000 kr. er for højt. I stedet for beløbsgrænserne kan der i bemærkningerne gøres opmærksom på de hensyn som bestyrelsen må tage i afvejningen.

§11

Bør være en del af ansøgningskemaet i stedet for en selvstændig erklæring. Det vil give mindre administration for både ansøger og sekretariat.

§13 stk. 2 og §27 Kumulering af støtte

Mulighederne for kumulering af støtte bør skrives mere klart, så det står tydeligt, at der er mulighed for medfinansiering under forudsætning af at der ikke er tale om dobbeltstøtte. Det kunne fx gøres som i GUDP-bekendtgørelsen § 27, hvor der omtales medfinansiering op til 100 pct.

§14

Formuleringen er uklar. Hvad menes med "behandlingen af tilsagnet" og hvilket materiale kunne være nødvendigt i den sammenhæng?

§15.

Der henvises til indledende kommentar vedr. projektstart.

Stk. 1. L&F mener, at der bør indføres en bestemmelse om, at bestyrelsen kan dispensere for 5-års reglen.

Stk. 3. Det er uklart, om formålet med stk. 3 er en hjemmel til i vejledningen at beskrive offentliggørelseskrav på tværs af projektyper, eller tanken er at bestyrelsen til et konkret projekt skal kunne give et sådan krav. Det sidste bør ikke være tilfældet, da det vil kunne medføre uheldig forskelsbehandling.

§16

Der bør tilføjes "i projektperioden".

§17

Stk. 2. Et eksempel på at bekendtgørelsen er meget detaljeret. Kunne af forenklingshensyn flyttes til vejledningen.

§18

Projektforlængelse er ikke nævnt herunder, men det bør være muligt.

Stk. 1. Stk. 1. Budgetændringer er administrativt tunge processer. Den foreslåede grænse på 10%, bør overvejes hævet til fx 25%.

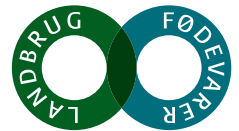
Stk. 4. Det bør forklares nærmere hvad der menes med "væsentlige".

§19. Ændring af tilsagn.

Stk. 1. Af hensyn både til fonden og til tilskudsmodtagere bør der være mindre ændringer/justeringer, som kan foretages uden godkendelse. Dette bør beskrives i fondens vejledning om tilskud.

Stk. 2.

Der bør angives en tidsfrist for behandling af ansøgningerne.

I lighed med vores bemærkninger om projektstart bør der være en mulighed for, at man for egen risiko kan påbegynde nødvendige ændringer. For projekter i primærsektoren kan der være tale om biologiske forhold, som nødvendiggør hurtig handling.

§ 20

Stk. 2. Det anbefales af forenklingshensyn, at denne accept indgår i ansøgningen om overdragelse.

Kap 4 støttemuligheder

Dette er en central del bekendtgørelsen, ikke mindst for brugerne. Bestemmelserne jf. artiklerne i forordningerne bør gengives her. Alternativt i vejledningen.

§24 Fremstødsforanstaltninger

Der henvises til den indledende kommentar vedr. muligheder for store virksomheder og organisationer samt støtteintensitet for SMV.

Der bør tilføjes "informationskampagner" til aktiviteterne.

§26 Netværk

Er der forskel på hvad der kan støttes under stk. 1 og stk. 2. under stk. 2 er omkostningstyper nævnt men ikke under stk. 1.

§28. Fremsendelse af statusrapport

Kravet om en statusrapport bør kunne fraviges.

Kravet om statusrapport bør kun være for flerårige projekter og bør tidligst skulle indsendes 18 måneder efter projektstart.

§29 Udbetaling af tilskud

Stk. 2. Det er måske ikke alment kendt hvad "afholdt" indebærer og hvad forskellen er til at være "betalt".

Det fremgår, at tilskud udbetales på grundlag af revideret delregnskab op til to gange om året. Udgifter til revisorerklæring kan dog afholdes og betales efter afregningsperioden. Det bør præciseres, at der maksimalt en gang pr. projektår kræves revisorerklæring, også for de tilfælde, hvor der udbetales tilskud to gange om året. Der bør desuden anvendes en bagatelgrænse for de mindste og meget kortvarige bevillinger, hvorunder der udelukkende skal fremsendes revisorerklæring sammen med det afsluttende projektregnskab. Det kunne for eksempel dreje sig om bevillinger, hvor projektperioden er under 15 måneder. Dette foreslås for at give en passende balance mellem hensynet til kontrol af korrekt udbetaling af midler og hensynet til, at revisorerklæringer både koster tid og penge at fremskaffe.

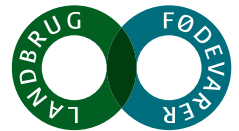
Stk. 3. Der bør tilføjes ordet 'eventuel' – "Det er en betingelse for udbetaling af en rate, at fondens sekretariat har godkendt en *eventuel* statusrapport". Det ikke er sikkert, at der foreligger en statusrapport på det tidspunkt

§31 Slutudbetaling

Som et led i at forenkle håndteringen foreslås det, at projektlederen som en del af statusrapporten eller redegørelsen for projektet anfører, hvilke deltagere i projektet, der anmoder om udbetaling.

§34 Regnskab

Stk. 1. Der bør være en bagatelgrænse for afvigelses størrelse, før redegørelser er påkrævet.

§41 Kontrol

Det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der i udøvelsen er fokus på, hvorvidt proportionaliteten er den rette med hensyn til hvilket materiale der kræves udleveret.

Derfor er det vigtigt i håndteringen af kontrol, at der er fokus på de i bestemmelsen iboende proportionalitetsafvejninger, dvs. at bestyrelsen naturligvis alene kan kræve at få udleveret "relevant" materiale og det skal skønnes "nødvendigt" for bestyrelsens håndtering, hvis der skal kræves yderligere specifikation.

Principperne for god forvaltningsskik og de krav, der i det hele taget stilles til myndighederne, skal naturligvis iagttages i forbindelse med bestyrelsens forvaltning af kontrolopgaven.

Bilag 1. Udpegningsberettigede organisationer

Fondens bestyrelse bør være uafhængig af organisationsinteresser når det kommer til bestyrelsens sammensætning. Erfaringen fra udpegningsudvalget vedr. fonden viser, at ud af de 9 personer udpeget på baggrund af indstilling fra organisationerne er flertallet ansat i de selvsamme organisationer i stillinger som sekretariatschef og lign. L&F henstiller til, at Ministeren i sin udpegningsrapport sikrer at man lever op til intentionerne om uafhængighed.

Fonden bliver, sammenlignet med andre fonde, en meget bred fond. Den skal dække hele værdikæden fra produktion af plantebaserede fødevarer til industriel udvikling, forarbejdning og afsætning, og dække hele innovationskæden fra udviklingsaktiviteter såsom sortsudvikling, dyrkning, forarbejdning til uddannelse, vidensformidling og salgsfremme på tværs af sektoren. Det vil være afgørende for Fondens succes, at både bestyrelsen og sekretariatet kompetencemæssigt bliver gearret til en tilskudsforvaltning som dækker hele fondens område. Som eksempel er der afgørende forskelle mellem tilskudsforvaltning på lave hhv. høje TRL-niveauer. Eksempelvis er der for FoU på lavere TRL-niveauer helt andre investerings- og risiko forhold, som skal tages i betragtning ift. sammensætningen af kriterier, vilkår og satser mm. for konkrete udbud, end når der er tale om aktiviteter tættere på markedet, herunder test og demonstration mm.

Bilag 2. Maksimale støttesatser

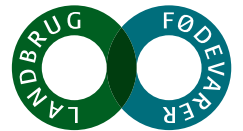
Der er for hhv. Små og Mellemstore virksomheder kun anført en opdeling i "Individuel" og "Samarbejde" for "Industriel forskning" og "Eksperimentel udvikling". Denne opdeling bør også anføres for alle de øvrige typer af projekter og aktiviteter.

Der bør for store virksomheder foretages samme sondring mellem individuel og samarbejde for alle typer af projekter og aktiviteter.

Forskning og udvikling

Skemaet er blevet fejllæst af mange. Det bør være klart, at forsknings- og vidensformidlingsorganisationer kan modtage støtte til alle aktiviteterne nævnt under forskning og udvikling.

Række 10 hvori der står " *Forskningsstøtte til offentlige forskningsinstitutioner uden økonomisk aktivitet, der ikke er omfattet af statsstøtteregele*ne" skal omformuleres til " *Forskningsstøtte til offentlige og private forskningsinstitutioner, der ikke er omfattet af statsstøtteregele*ne".

Videnoverførsel og uddannelse

Det bør være klart, at forsknings- og videnformidlingsorganisationer kan modtage støtte til alle aktiviteter nævnt under videnoverførsel og uddannelse.

” Demonstration” bør tilføjes idet det er en almenkendt, brugt og veldefineret aktivitet i forskellige støtteordninger.

Salgsfremme

Der henvises til den indledende kommentar.

Med venlig hilsen

Morten Andersen Linnet

Chefkonsulent

Erhverv og forskning

E mal@lf.dk

M 27245969